

enkele brokkelende klanken blijven nog na.... Dan zwijgen ook zij en over stad en dal heerscht weer de stilte. Wie Riemschneider's werk ten volle wil waardeeren, moet het genieten in zijn land en in het kader van zijn tijd.

Het is ook daarom, dat we nu naar Würzburg zullen gaan, waar onze meester zijn leven sleet en waar zijn nagedachtenis, na eeuwen van vergetelheid, thans wordt geëerd als die van een harer liefste zonen. Op de Residenzplatz is hij in brons uitgebeeld*), beitelend aan een Maria; in vele kerken vindt men nog zijn beelden en in het nieuwe Frankische Luitpold-Museum is de grootste zaal ingericht tot schouwplaats van zijn werk. Voor het meerendeel stukken, die herinneren aan betere in de voortreffelijke verzameling te München, zijn er toch ook enkele, die tot zijn beste werk behoren; een kleine, uitmuntend-behouden „Doppel-Madonna”, twee mooie, even groote Madonna's ruggelings tegen elkander geplaatst; (of liever: uit één stuk

hout gesneden, later vaneengezaagd en thans weer in den oorspronkelijken vorm opgesteld), een mooie meer dan levensgroote

„Treurende Moeder” uit een kruisigingsgroep, een Sebastiaan, een Barbara, een (zittende) Stephanus, en twee curieuzen „Mutter Anna Selbdritt”-groepen*): Anna, met op de eene knie haar dochter Maria en op de andere haar kleinzoon Jesus.

Aan den Westelijken wand, van rechts belicht, staan voor een donkerfluweelen achtergrond de twee groote naaktbeelden Adam en Eva, die eertijds den hoofdingang der Mariakapel ter weerszijden sierden (fig. XXIII en XXIV). Zeer gerestaureerd, vooral (en zeer leelijk) aan de voeten, die blijkbaar het meest aan het weer waren blootgesteld, is toch genoeg van hen over, om ons weder een nieuwen kijk te geven op zijn zeer bijzondere kunst.

De geheele geschiedenis der beelden is in de Würzburgsche raadsboeken opgetee-

FIG XXV. GRAFSTEEN VAN DE RIDDER VON SCHAUMBURG IN DE MARIA-KAPEL TE WÜRZBURG.

*) Op de Frankoniabrunnen met Matthias Grunewald (den Duitschen „Correggio”) en Walther van de Vogelweide.

*) In oud-Duitsch staat Selbdritt voor „zu dreien”, vandaar professor Vogelsang's juiste vertaling in: „Moeder Anna te drieën”. Sinds den Vlaamschen instroom, zou oek „Moeder Anna gedrieën” ons niet vreemd in de ooren klinken.